

Dagboek 8 25 maart 2019

Cambodja heeft te kampen met grote en langdurige droogte. Naar verwachting zal het regenseizoen pas in juni beginnen. Daardoor is de waterstand overal heel laag. Ook in de Mekong Rivier waar op een aantal plaatsen stroom wordt opgewekt.

Stroom op rantsoen

De regering heeft nu een maatregel getroffen dat elke dag zes uur lang de stroom is uitgeschakeld. Deze maatregel zal tot juni duren en geldt voor het hele land.

De meeste hotels, kantoren en grote winkelzaken hebben wel een generator, waarmee je stroom kunt opwekken. Maar heel veel hebben die niet.

Spien ook niet. Vorige week heeft de staf hier pogingen gedaan om een generator aan te schaffen, maar door de grote vraag is er nu een wachttijd van ruim twee maanden. En de prijs is verdubbeld.

Geen stroom betekent geen internet, maar ook geen airco of ventilator. En dat bij temperaturen die overdag oplopen tot bijna 40 graden. En de warmste maand april moet nog komen.

Weinig water

Ook is er op sommige plaatsen in de stad soms geen water. Wij hebben op onze kamer nog een klein straaltje waar we net nat van kunnen worden. Dan leer je blij te zijn met elke druppel. Maar we klagen niet, want we weten hoe de mensen hier in de dorpen wonen, ook zij hebben te maken met de lage waterstand en moeten het water soms van heel ver halen. En daar is van airco of fans al helemaal geen sprake.

Dengue

Er wordt ook gewaarschuwd voor dengue of knokkelkoorts. Die wordt veroorzaakt door de tijgermug. Muggen leggen eitjes in water. Daarom hebben veel mensen een paar kleine visjes (zoals guppy's) in hun watervaten. Die eten dan de muggenlarven op. Maar omdat er overal plastic ligt, waarin water kan blijven staan

(soms regent het een heel klein beetje), is het gevaar voor veel muggen extra groot. Het advies luidt dus: ruim je rommel op. Beter voor het milieu en voor de gezondheid.

Laatste trainingsdag

Vandaag, maandag, gaan we naar Takeo, naar het district Bati voor onze laatste trainingsdag. Daarmee hebben we al onze werkdistricten gehad.

We zijn vandaag in het huis van mr. Soeun, onze vice-directeur. Kees vertelt het een en ander

over hoe om te gaan met allerlei ongelukken, hij doet dat aan de hand van enkele foto's. De vrijwilligers worden vervolgens weer getraind in de vier onderwerpen: verstikking, verdrinking, electrocutie, en reanimatie. Er wordt veel geoefend. Natuurlijk is die nog lang niet voldoende. Maar dr. Sun zal dit de komende maanden tijdens de maandelijkse vrijwilligersvergaderingen herhalen.

Dr. Sun bedankt namens Spien dr. Kees, Bertus en Jenny voor hun inzet in de afgelopen dagen. Er is veel tijd en energie in gestoken. En het was heel erg leerzaam en nuttig voor de vrijwilligers. [Een korte filmimpresie van de trainingen.](#)

Laatste keer het veld in

Na het eten gaan we het veld in. We bezoeken een aidspatiënte van 41 jaar, ze is alleen, heeft één zoon van 18 jaar, die inmiddels werkt. Ze krijgt tijdelijk hulp van Spien in de vorm van rijst.

Ook hier zijn nieuwe huizen gebouwd vorig jaar. We bezoeken een gezin van 9 personen, die een nieuw huis kregen. Hier wonen drie generaties, ze zijn heel blij met het nieuwe huis.

We bekijken ook een oude brug. Zo op het oog lijkt het nog wel bruikbaar, maar een kijkje onder de brug leert ons dat hij bijna op instorten staat. De bevolking is bereid om zelf 18% (onze voorwaarde dit jaar) bij te betalen. We zullen het in de bestuursvergadering met Spien bespreken.

En dan zitten onze veldbezoeken er op. We hebben in de afgelopen weken heel veel armoede gezien, en soms lijkt de hulp maar weinig. Maar voor deze mensen is het zo bijzonder dat er iemand is die naar hen omziet. Te weten dat je er niet alleen voor staat, maar dat er mensen zijn die bereid zijn om te helpen zodat ze weer op eigen benen kunnen staan. Dat alleen al geeft hen hoop.

Teamretreat

Eens per jaar gaan alle vrijwilligers, bestuursleden en staf drie dagen op reis voor het teamretreat. De bedoeling hiervan is tweeledig: het gezamenlijk trainen van alle Spien vrijwilligers én een gezellig uitstapje met elkaar.

Dit jaar gaan wij ook mee. We gaan naar de noordelijke provincie Stung Treng waar de meesten nog nooit zijn geweest. En de reis er naar toe is op zich al een uitje.

Het betekent wel voor de groep uit Takeo dat ze al heel vroeg uit de veren moesten. De eersten zijn al om 2 uur vanmorgen vertrokken!

Wij vertrekken om 6 uur vanaf ons kantoor in de Spien auto en rijden naar Koy's huis. Van daaruit gaan wij met twee auto's verder. De rest gaat met busjes op pad.

De busjes zitten propvol met vrijwilligers en met het meegebrachte eten en andere lekkernijen.

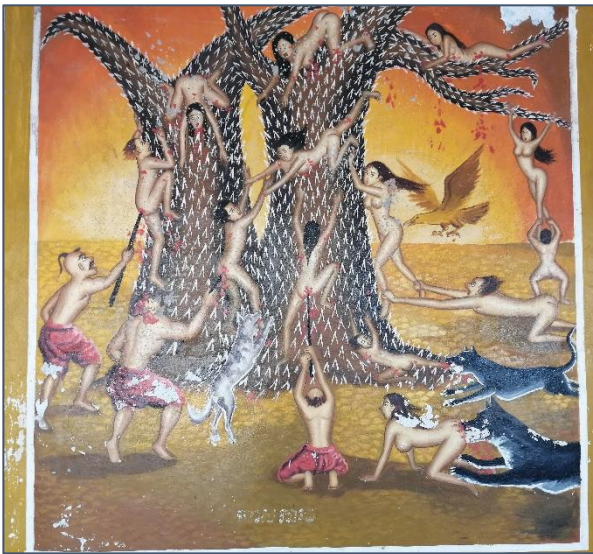
We stoppen in Kratie city, een stad aan de Mekong Rivier. En daar picknicken we op de kade onder een boom. De Cambodjanen hebben natuurlijk rijst meegebracht en allerlei prutjes, vleesjes en sausjes. Ze hebben zelfs toetjes meegenomen. Wij krijgen stokbrood met koffiemelk en bananen. Ook lekker!

Picknicken onderweg

Dr. Sun heeft iedereen in de afgelopen weken goed gewaarschuwd dat ieder zijn eigen afval op moet ruimen en geen rommel achter moet laten. 'Jullie moeten een voorbeeld zijn voor anderen!' Gelukkig staan er een paar grote vuilnisbakken, waar alles in kan worden gegooid. We laten onze picknickplaats netjes achter!

We reizen verder naar het noorden. Onderweg slaan we af bij een 'berg' met een mooi uitzicht. Bovenop staat een pagoda en allerlei gebedstempeltjes. Op een muur staan afbeeldingen van vreselijke straffen die men moet ondergaan voor diverse zonden.

***Straffen voor overspel (alleen vrouwen worden
blijkbaar gestraft)***

Straffen voor liegen en bedriegen

Na de lunch reizen we verder naar Stung Treng city, waar we in een guesthouse twee nachten zullen blijven.

Na het gezamenlijke avondeten komt de hele groep bij elkaar in de eetzaal. Vanavond zullen Jenny en Kees hun trainingen afronden.

Maar we beginnen met het zingen van het lied "10.000 redenen tot dankbaarheid". Alle vrijwilligers kennen dit lied en iedereen zingt uit volle borst mee. Daarna is er een korte meditatie van een collega van Koy.

Joyce (missionary hier in Stung Trang) vertelt over het begin van het aidsprogramma van Spien.

Links Joyce, in het midden: Kim Horn, Somona, Buth Mom

Drie vrouwen, Somona, Kim Horn en Buth Mom hebben dit opgezet. Ze gingen, samen met Diny van Bruggen, in de leer bij een andere organisatie. Daarna hebben ze een thuisprogramma opgezet, zodat aidspatiënten en weeskinderen thuis konden worden verzorgd en opgevangen.

En dan zijn Kees en Jenny aan de beurt. Jenny heeft een presentatie voorbereid over het geleerde van de afgelopen weken tijdens de districtsbezoeken. Nog even de puntjes op de i zetten, en alles nog eens herhalen. Dr. Sun zal dit de komende maanden ook doen, zodat het vers in het geheugen blijft zitten. Alle vrijwilligers krijgen ook de informatie mee naar huis, die ze kunnen bewaren en thuis nalezen.

Kees heeft een paar ongelukken in scène gezet. Kuong en Seanghorn zijn gevraagd om als vrijwilliger hem te helpen. Kuong heeft een brandongeluk gehad, zijn t-shirt is verbrand en ook zijn buik is helemaal rood (ketchup). Wat te doen? De vrijwilligers reageren spontaan. Water! Is een flesje genoeg? Achter het hotel is een zwembad, dus het water in met hem! Hebben ze er wel aan gedacht of hij wel kan zwemmen? Anders verdrinkt hij ook nog. Zo worden de vrijwilligers gestimuleerd om na te denken over de beste manier van hulpverlening. In de praktijk zal het natuurlijk anders gaan, maar het is goed om het alvast te oefenen. Kees oefent ook nog een ongeluk en een steekpartij. Telkens vraagt hij de vrijwilligers wat te doen. Iedereen doet goed mee en reageert spontaan. [Een filmpje van deze avond.](#)

Dan rondt Koy de avond af. Het was een lange dag en het is tijd om te gaan slapen.

Donderdag 28 maart

Vandaag maken we met de hele groep een uitstapje naar de watervallen in de Mekong op de grens met Laos. Iedereen is al vroeg uit de veren, want de meesten zijn hier nog nooit geweest. We zitten aan het ontbijt met een Franssprekend Cambodjaans echtpaar (vrienden van Koy). Zij spreken geen Engels en wij geen Frans. Zij wel weer Khmer, maar wij niet. Een Babylonische spraakverwarring aan de ontbijttafel.

Na het ontbijt rijden we met 9 busjes en 2 auto's verder naar het noorden naar de grens. De weg naar de watervallen is 37 km lang. Een zandpad met heel veel hobbels en robbels. We komen dan ook flink gemasseerd aan bij de grens. Maar het was de moeite waard. De Mekong die hier meer dan een kilometer breed is stort hier meters naar beneden. Flinke rotspartijen maken het een spectaculair gezicht. [Filmpje](#)

Een prachtige plek voor fotoshoots. Er worden honderden, zo niet duizenden foto's gemaakt. Natuurlijk kan ook een groepsfoto niet uitblijven.

Aan de oever kan zelfs voorzichtig worden gezwommen, maar het is wel oppassen geblazen want er staat een sterke stroming. De meeste Cambodjanen kunnen niet zwemmen, en dus blijft het veelal bij pootje baden. En opnieuw foto's maken.

Groepsfoto voor het hotel

De avondtraining is van mr. Sam Chet. Hij vertelt over de nieuwe aanpak van de microkredieten, de kleine leningen, die mensen kunnen helpen om zelfstandig te worden.

Daarna is het tijd voor de uitreiking van de dr. Diny Award. Deze wordt elk jaar uitgereikt aan een Spien medewerker die een bijzondere prestatie heeft verleend. Twee jaar geleden was het de eer aan Koy en prof. Phan, beiden oprichters van Spien. Dit

jaar reiken we twee awards uit namens het bestuur van Stichting De Brug in Nederland, namelijk aan **dr. Sun**, arts en bestuurslid, en aan **mrs. Sok Yeng**, een vrijwilligster uit Chamcar Leu.

Dr. Sun krijgt de onderscheiding voor zijn jarenlange werk voor Spien, al sinds 1993. Hij heeft samen met Diny en andere Cambodjanen het aids- en wezen programma opgezet en begeleid. Mrs. Sok Yeng is een hardwerkende vrijwilligster die, naast haar werk voor zieken en armen, dorpingen stimuleert om groentetuintjes aan te leggen. Ze heeft goede contacten met de dorpschoude en communeleiders. Welverdiend!

Beide winnaars wisten van niets, een complete verrassing dus. Gerrit Brill, voorzitter van Stichting De Brug, heeft een videoboodschap gestuurd die is vertoond waarin de winnaars bekend worden gemaakt.

Dan is er nog één laatste agendapunt: BINGO! Dit spel hebben we jaren geleden geïntroduceerd en is sindsdien het sluit- én klapstuk van het teamretreat. We hebben kadootjes meegenomen uit Nederland, waaronder een aantal gebruikte telefoons. Deze blijken zeer gewild en verdwijnen als eerste van de kadotafel. Maar ook de rest van de kadootjes gaat allemaal op.

[Een gezellige chaos, zie filmpje.](#)

Dan sluit Koy de vergadering af. Hij bedankt Kees, Bertus en Jenny en ons voor onze inzet. Wij bedanken alle vrijwilligers, bestuursleden en staf voor de afgelopen vier weken van intensieve samenwerking. We hebben veel gereisd, veel gesproken, veel armoede gezien, maar ook afspraken gemaakt voor verdergaande hulpverlening.

We zijn God dankbaar voor zijn bewarende hand op zoveel gevaarlijke wegen, voor een goede gezondheid en veel energie. We bidden Hem om kracht, wijsheid en moed voor ons allen om dit mooie, maar soms moeilijke werk te kunnen voortzetten.

Help u ons daarbij? Een paar voorbeelden:

- Een waterfilter voor een arm gezin kost € 15
- Een waterput voor tientallen gezinnen kost € 250
- Een huis voor een arm gezin kost € 1.300
- Meer informatie: www.stichtingdebrug.nl
- [Wordt donateur, klik op deze link.](#)
- Of maak een bedrag over op **Bankrek.nr. NL16 ABNA 0406472661**

Bezoek ons ook op onze Facebookpagina Stichting De Brug

Afsluiting

We hebben nog een paar dagen om hier alles af te ronden. A.s. maandag hopen we weer in Nederland aan te komen. Het zal weer wennen worden. Wat betreft temperatuur (lekker koel), eten

(voorlopig geen rijst), schoon drinkwater (gewoon uit de kraan en altijd beschikbaar), elektriciteit (altijd en overal), en nog zoveel meer. Ook dit bezoek heeft ons weer dankbaar gemaakt voor de vele dingen die we in Nederland hebben en die we vaak zo gewoon vinden.

We willen jullie bedanken voor jullie meeleven en het meelezen van onze dagboeken.

We hopen in het najaar (oktober) opnieuw hier naar toe te kunnen reizen. En we hopen dat jullie dan opnieuw met ons mee willen lezen.

Hartelijke groet,

Kees Louwerse

Bertus en Jenny Hamhuis

Frits en Beja Weitkamp

